

## INHOUDSOPGawe

### HOOFSTUK 1:NAVORSINGSRASIONAAL EN OORSIG VAN STUDIEERROR! BOOKMARK NOT DEFINED

1.1.	Inleiding .....	Error! Bookmark not defined.
1.2.	Motivering vir keuse van onderwerp	Error! Bookmark not defined.
1.2.1.	Dienslewering.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.2.	Lewensfase van teikengroep.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.3.	Emosies, behoeftes en gedrag wat 'n rol speel.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.4.	Bestaande navorsing.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.5.	Gestalt en die neem van verantwoordelikheid en beheer.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.6.	Belang van studie.....	Error! Bookmark not defined.
1.2.7.	Professionele en persoonlike motivering.....	Error! Bookmark not defined.
1.3.	Probleemformulering .....	Error! Bookmark not defined.
1.4.	Doelstelling en doelwitte.....	Error! Bookmark not defined.
1.5.	Die Navorsingsvraag .....	Error! Bookmark not defined.
1.6.	Navorsingsbenadering.....	Error! Bookmark not defined.
1.7.	Tipe navorsing.....	Error! Bookmark not defined.
1.7.1.	Verkennende navorsing.....	Error! Bookmark not defined.
1.7.2.	Beskrywende navorsing.....	Error! Bookmark not defined.
1.8.	Navorsingstrategie binne die kwalitatiewe benadering .....	Error! Bookmark not defined.
1.9.	Navorsingsprosedure en werkwyse	Error! Bookmark not defined.
1.10.	Uitvoerbaarheid van die ondersoek	Error! Bookmark not defined.
1.10.1.	Literatuurstudie.....	Error! Bookmark not defined.
1.10.2.	Konsultasie met kundiges.....	Error! Bookmark not defined.
1.10.3.	Voorondersoek .....	Error! Bookmark not defined.
1.10.4.	Omskrywing van universum, afbakening en wyse van steekproefneming .....	Error! Bookmark not defined.
1.10.5.	Omskrywing van universum .....	Error! Bookmark not defined.
1.10.6.	Omskrywing van steekproefneming	Error! Bookmark not defined.
1.10.7.	Nie-waarskynlikheidseleksie.....	Error! Bookmark not defined.
1.10.8.	Afbakening van steekproef .....	Error! Bookmark not defined.
1.11.	Etiese aspekte.....	Error! Bookmark not defined.
1.11.1.	Vrywillige, ingeligte deelname .....	Error! Bookmark not defined.
1.11.2.	Geen nadeel vir deelnemers nie..	Error! Bookmark not defined.

1.11.3.	Misleiding van proefpersone.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.11.4.	Privaatheid, anonimitet en vertroulikheid	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.11.5.	Aksies en bevoegdheid van die navorsers	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.11.6.	Ontleding en verslagdoening.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.12.	Definisies van hoofkonsepte.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.12.1.	Gestaltspelterapie.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.12.2.	Pastorale perspektief.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.12.3.	Verlies .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.13.	Indeling van navorsingsverslag ...	<b>Error! Bookmark not defined.</b>

## **HOOFSTUK 2: LITERATUURSTUDIE ..... 28**

2.1.	Inleiding .....	28
2.2.	Die ervaring van verlies na die dood van 'n gelyfde .....	29
2.2.1.	Verskillende vorme van verlies .....	30
2.2.1.1.	Tasbare en simboliese verliese.....	30
2.2.1.2.	Sekondêre verliese.....	31
2.2.2.	Die moderne mens se vervreemding van die ervaring van verlies .....	31
2.2.3.	Bybelse treurmodel versus Westerse treurmodel.....	32
2.2.3.1.	Onderdrukking van ware gevoelens .....	34
2.2.3.2.	Vervang verliese so gou moontlik.....	34
2.2.3.3.	Hanteer emosie alleen.....	35
2.2.3.4.	Tyd genees alle pyn .....	36
2.2.3.5.	Leer om met skuldgevoelens saam te leef .....	36
2.2.3.6.	Verskansing teen naby-verhoudings .....	37
2.2.4.	Die rouproses .....	37
2.2.4.1.	Fases van kinderlike rou.....	37
2.2.4.1.1.	Skok en ontkenning .....	38
2.2.4.1.2.	Woede en aggressie.....	38
2.2.4.1.3.	Depressie, angstigheid en skuldgevoelens .....	38
2.2.4.1.4.	Aanvaarding .....	39
2.2.4.2.	Tipiese reaksies teenwoordig in die rouproses.....	39
2.2.4.2.1.	Gevoelsreaksies .....	39

2.2.4.2.2.	Gevoelsverdediging.....	40
2.2.4.2.3.	Gevoelsprosesse.....	40
2.2.4.2.4.	Godsdienstige of geestelike belewenis van die kind in die rouproses.....	40
2.3.	Aspekte wat 'n invloed het op die kind se ervaring van verlies .....	41
2.3.1.	Kenmerke van die ontwikkelingsfase en die invloed van verlies daarop .....	41
2.3.1.1.	Emosionele ontwikkeling .....	43
2.3.1.2.	Kognitiewe ontwikkeling .....	44
2.3.1.3.	Fisieke ontwikkeling.....	45
2.3.1.4.	Sosiale ontwikkeling .....	46
2.3.1.5.	Persoonlikheidsontwikkeling.....	46
2.3.1.6.	Geestelike ontwikkelingsvlak.....	47
2.3.1.7.	Verwerking van verlies in daaropvolgende ontwikkelingstadia ..	49
2.3.2.	Die persoon wat gesterf het.....	50
2.3.3.	Die wyse waarop die persoon dood is .....	50
2.3.4.	Die leefwêreld van die kind.....	50
2.4.	Gestaltpselterapie en die hantering van die kind wat verlies ervaar.....	51
2.4.1.	Die "I-Thou"-verhouding .....	52
2.4.2.	Kontak .....	53
2.4.3.	Kontakgrense en kontakversteurings .....	53
2.4.4.	Weerstand .....	53
2.4.5.	Bewustheid en ervaring .....	54
2.4.6.	Samevloeiing en polariteit .....	54
2.5.	Samevatting .....	54
<b>HOOFSTUK 3: EMPIRIESE NAVORSING .....</b>	<b>56</b>	
3.1.	Inleiding .....	56
3.2.	Terapeutiese intervensie .....	56
3.3.	Gevallestudie A .....	57
3.3.1.	Agtergrond .....	57
3.3.2.	Sessie 1.....	57

3.3.3.	Sessie 2.....	58
3.3.4.	Sessie 3.....	59
3.3.5.	Sessie 4.....	61
3.3.6.	Sessie 5.....	61
3.3.7.	Sessie 6.....	62
3.3.8.	Sessie 7.....	64
3.3.9.	Sessie 8.....	65
3.3.10.	Sessie 9.....	66
3.3.11.	Sessie 10.....	66
3.3.12.	Sessie 11.....	67
3.3.13.	Evaluering van terapeutiese intervensie.....	67
3.4.	Gevallestudie B .....	69
3.4.1.	Agtergrond.....	69
3.4.2.	Sessie 1.....	69
3.4.3.	Sessie 2.....	70
3.4.4.	Sessie 3.....	71
3.4.5.	Sessie 4.....	71
3.4.6.	Sessie 5.....	72
3.4.7.	Sessie 6.....	73
3.4.8.	Sessie 7.....	74
3.4.9.	Sessie 8.....	76
3.4.10.	Evaluering van terapeutiese intervensie.....	76
3.5.	Gevallestudie C .....	77
3.5.1.	Agtergrond .....	77
3.5.2.	Sessie 1.....	77
3.5.3.	Sessie 2.....	78
3.5.4.	Sessie 3.....	78
3.5.5.	Sessie 4.....	79
3.5.6.	Sessie 5.....	79
3.5.7.	Sessie 6.....	80
3.5.8.	Sessie 7.....	81
3.5.9.	Sessie 8.....	81
3.5.10.	Sessie 9.....	82
3.5.11.	Evaluering van terapeutiese intervensie.....	82

3.6.	Opsomming van ongestruktureerde onderhoude met kinders en ouers van kinders wat verlies ervaar .....	83
3.6.1.	Tabel van ongestruktureerde onderhoude met kinders en ouers van kinders wat verlies ervaar .....	83
3.6.2.	Die formaat van die ongestruktureerde onderhoud .....	88
3.6.3.	Insigte verkry uit die ongestruktureerde onderhoude met kinders en ouers van kinders wat verlies ervaar.....	89
3.6.4.	Insigte verkry uit die ongestruktureerde onderhoude met kundiges .....	91
3.7.	Samevatting .....	93
<b>HOOFSTUK 4: LITERATUURKONTROLE .....</b>		<b>96</b>
4.1.	Inleiding .....	96
4.2.	Die kind se ervaring van verlies.....	96
4.2.1.	Die gebrekkige Westerse treurmodel teenoor die Bybelse treurmodel binne Gestaltspelterapie .....	97
4.2.1.1.	Onderdrukking van ware gevoelens .....	97
4.2.1.2.	Vervang verliese so gou as moontlik .....	99
4.2.1.3.	Hanteer emosie alleen.....	101
4.2.1.4.	Tyd genees alle pyn .....	102
4.2.1.5.	Leer om met skuldgevoelens saam te leef .....	104
4.2.1.6.	Verskansing teen naby-verhoudings .....	105
4.2.2.	Die kind se liefdestaal.....	105
4.2.3.	Onvoldoende voorbereiding op die ervaring van verlies.....	107
4.2.4.	Die impak van sekondêre verliese.....	108
4.3.	Die kind se rouproses.....	110
4.3.1.	Rouproses versus roufases.....	111
4.3.2.	Die geestelike belewing van die kind in die rouproses .....	111
4.3.3.	Die ontwikkelingsfase van die kind ten opsigte van die rouproses .....	113
4.3.3.1.	Emosionele ontwikkeling .....	113
4.3.3.2.	Kognitiewe ontwikkeling .....	115
4.3.3.3.	Fisieke ontwikkeling.....	115

4.3.3.4.	Sosiale ontwikkeling .....	116
4.3.3.5.	Geestelike ontwikkeling .....	116
4.3.3.6.	Verwerking van verlies in daaropvolgende ontwikkelingstadia .....	117
4.4.	Samevatting .....	117
<b>HOOFSTUK 5: RIGLYNE EN AANBEVELINGS .....</b>		<b>119</b>
5.1.	Inleiding .....	119
5.2.	Gestaltpelterapeutiese riglyne vir die hantering van die kind wat verlies ervaar.....	119
5.2.1.	Die kind (en ouers) in kontak met hulle emosies .....	119
5.2.2.	Die ervaring van intense emosies in die hier-en-nou.....	120
5.2.3.	Die ervaring van gedeelde pyn.....	120
5.2.4.	Die herkonstruktuering van die persoon wat afgesterf het.....	121
5.2.5.	Die hantering van skuldgevoelens.....	122
5.2.6.	Die bepaling van die kind se liefdestaal (of troostaal).....	122
5.3.	Aanbevelings ten opsigte van die kind wat verlies ervaar.....	123
5.3.1.	Die ervaring van verlies is 'n proses van rou .....	123
5.3.2.	Die impak van sekondêre verliese.....	123
5.3.3.	Die hantering van die verlies in elke opvolgende ontwikkelingsfase .....	124
5.3.4.	Die waarde van die voorbereiding van die kind op die ervaring van verlies .....	124
5.4.	Die geestelike ervaring van die kind wat verlies ervaar.....	125
5.4.1.	Neem kennis van die geestelike belewingsvlak van die kind... ..	126
5.4.2.	Wees versigtig vir die skep of instandhouding van geestelike introjekte.....	126
5.4.3.	Die geestelike hantering van emosies .....	127
5.5.	Samevatting .....	128
<b>BRONNELYS .....</b>		<b>129</b>
<b>VOORGESTELDE LEESLYS .....</b>		<b>134</b>

**TABELLE**

Tabel 3.1 Tabel van ongestructureerde onderhoude wat met kinders of ouers van kinders wat verlies ervaar gevoer is.....	84
--	----

**DIAGRAMME**

Diagram 2.1 Die fases van rou.....	39
------------------------------------	----

